



**AZ EURÓPAI UNIÓ
TANÁCSA**

**Brüsszel, 2010. december 17. (17.01)
(OR. en)**

18115/10

**Intézményközi referenciaszám:
2010/0384 (NLE)**

PI 154

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság
Dátum:	2010. december 16.
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködésre való felhatalmazásról

A delegációk mellékelten kézhez kapják a Bizottság – Pierre de BOISSIEU, az Európai Unió Tanácsának főtitkára részére Jordi AYET PUIGARNAU igazgató kísérőlevelével – előterjesztett javaslatát.

Melléklet: COM(2010) 790 végleges



EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.12.14.
COM(2010) 790 végleges

2010/0384 (NLE)

Javaslat:

A TANÁCS HATÁROZATA

az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködésre való felhatalmazásról

INDOKOLÁS

1. BEVEZETÉS

2000. augusztus 1-jén a Bizottság a közösségi szabadalomról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatot fogadott el¹. A Bizottság egy egységes közösségi szabadalom létrehozását javasolta, mely a tagállamok szabadalmi hivatalai által megadott nemzeti szabadalmakkal és az Európai Szabadalmi Hivatal (EPO) által az Európai Szabadalmi Egyezmény (EPC) értelmében megadott európai szabadalmakkal párhuzamosan létezne. Minthogy az 1970-es években Európában az EPC alapján már létrejött egy jól működő, központosított szabadalmi rendszer, a tervek szerint a közösségi szabadalmat is az EPO adná meg. A szabadalmi rendszer használói szabadon dönthetnék el, hogy igényeiknek mely típusú szabadalmi oltalom felel meg a legjobban.

A bizottsági javaslat olyan közösségi szabadalom létrehozását célozta, amely – különösen az egyszerűsített és költséghatékony fordítási szabályok ajánlása révén – vonzó lenne az európai szabadalmi rendszer használói számára. A Bizottság konkrétan azt javasolta, hogy a szabadalomnak az Európai Szabadalmi Hivatal által, annak egyik hivatalos nyelvén (angolul, franciául vagy németül) történő megadása után, és az adott nyelven, valamint a Hivatal másik két hivatalos nyelvére is lefordított kérelmekkel együtt való közzétételét követően a közösségi szabadalom az Európai Unió teljes területén lépjen hatályba.

A javaslatot a Tanács ülésein részletesen megvitatták, ám az előírt egyhangú megállapodást nem sikerült elérni. 2001. november 26-án a Tanács arra a következtetésre jutott, hogy a közösségi szabadalmi tervezet különböző vetületei, „és különösen a nyelvi szabályok” okán „minden erőfeszítés dacára a Tanács ezen ülésén nem lehetett megállapodást elérni”². 2001. december 20-án a belga elnökség a fordítási szabályokra vonatkozó kompromisszumot javasolt, de ez sem kapta meg a tagállamok egyhangú hozzájárulását³.

2003. március 3-án a Tanács a közösségi szabadalomra vonatkozó közös politikai megközelítést fogadott el. A megközelítés úgy rendelkezett, hogy a szabadalom jogosultjainak a tagállamok összes hivatalos nyelvére le kell fordíttatniuk a kérelmeket.⁴ Egy ilyen szabály a szabadalom jogosultjai számára sokkal költségesebb lett volna, mint az eredeti bizottsági javaslatban foglalt, és a nagyszámú fordítás korlátozott időn belül történő benyújtásának gyakorlati nehézségeibe ütközött volna. Ezért túl költséges és túl kockázatos volta miatt a szabadalmi rendszer valamennyi használója elvetette.

Ezt követően a Tanács mind 2003. november 28-án⁵, mind pedig 2004. március 11-én⁶ arra a következtetésre jutott, hogy a megelőző, 2003. márciusi közös politikai megközelítése

¹ Tanácsi rendeletre irányuló javaslat a közösségi szabadalomról, COM(2000) 412, 2000.8.1.

² A Belső Piaci, Fogyasztásügyi és Turisztikai Tanács 2389. üléséről kiadott sajtóközlemény, 14400/01, 2001.11.26.

³ A Belső Piaci, Fogyasztásügyi és Turisztikai Tanács 2403. üléséről kiadott sajtóközlemény, 15489/01, 2001.12.20.

⁴ Közös politikai megközelítés, 2.3. pont: „a bejelentő a szabadalmaztatáskor köteles minden kérelmet a Közösség valamennyi hivatalos nyelvére lefordítva benyújtani, kivéve, ha egy tagállam lemond a saját hivatalos nyelvére történő fordításról. A fordítást az Európai Szabadalmi Hivatalhoz kell benyújtani, a fordítás költségeit a bejelentő viseli.”, lásd a 6874/03 sz. tanácsi dokumentumot.

⁵ A Versenyképességi (Belső Piaci, Ipari és Kutatási) Tanács 2547. üléséről kiadott sajtóközlemény, 15141/03, 2003.11.26-27.

ellenére a fordítási rendszer kérdése miatt nem tud politikai megállapodásra jutni a közösségi szabadalomra vonatkozó rendeletjavaslatról.

A Tanácson belüli egyeztetések az európai szabadalmi rendszer fejlesztéséről szóló bizottsági közlemény 2007. áprilisi elfogadása után indultak meg újra⁷. A közlemény megerősítette a közösségi szabadalom létrehozása iránti elkötelezettséget. A közleményben a Bizottság azt is felajánlotta, hogy a fordítási költségek leszorítása, s ezzel egyidejűleg a szabadalmi információknak az Unió valamennyi hivatalos nyelvén történő terjesztésének megkönnyítése érdekében a tagállamokkal együtt tanulmányozza, milyen megközelítést lehetne alkalmazni a fordítási szabályokat illetően. A Bizottság jelezte, hogy főként a folyamatban lévő gépi fordítási projektek érdemesek megfontolásra.

E felvetéseket először 2008-ban, a szlovén elnökség alatt vették a tagállamokkal együtt górcső alá⁸. 2008. május 23-án az elnökség egy közösségi szabadalomra vonatkozó átdolgozott javaslatot⁹ terjesztett elő a Bizottság által 2000-ben javasolt eredeti egyszerűsített fordítási szabályok alapján, melyek egyes új elemekkel egészültek ki. Konkrétan: a bejelentők az Unió bármely hivatalos nyelvén kérvényezhetik a közösségi szabadalom megadását. A kérelemnek az EPO három hivatalos nyelve közül az egyikre történő fordításának költségeit a rendszer megtéríti azon tagállamokból származó bejelentőknek, amelyeknek az EPO egyik hivatalos nyelvével sincs közös nyelvük. Gépi fordítási rendszer biztosítaná az uniós szabadalmaknak és bejelentéseiknek az Unió valamennyi hivatalos nyelvére történő fordítását, mely fordítások szabadalmi információk nyújtását céloznák, és semmilyen joghatással nem bírnának. Az uniós szabadalom teljes fordítására csak jogvita esetén lenne szükség. E javaslatokat a Tanács szellemi tulajdonnal (szabadalmakkal) foglalkozó munkacsoportja az egymást követő elnökségek alatt 2008-ban és 2009-ben részletesen megtárgyalta.

2009 decemberében a Tanács elfogadta a továbbfejlesztett európai szabadalmi rendszerről szóló következtetéseket¹⁰ és az uniós szabadalomról szóló rendeletjavaslattal kapcsolatos általános megközelítést¹¹ (a Lisszaboni Szerződés 2009. december 1-jei hatálybalépése következtében a „közösségi” szabadalom „uniós” szabadalomra változott). A Lisszaboni Szerződés értelmében az uniós szabadalom létrehozásának jogalapjában bekövetkezett változás miatt azonban az uniós szabadalomra vonatkozó fordítási szabályok kimaradtak a tanácsi következtetések alkalmazási köréből.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ.) 118. cikkének (1) bekezdésével összhangban az uniós szabadalmat mint európai szellemi tulajdon-jogcímet a rendes jogalkotási eljárás szerint lehet létrehozni. Az EUMSZ. 118. cikkének (2) bekezdése szerint azonban e jogcímek nyelvi szabályainak felállításához tanácsi egyhangú szavazatot igénylő különleges jogalkotási eljárásra van szükség.

⁶ A Versenyképességi (Belső Piaci, Ipari és Kutatási) Tanács 2570. üléséről kiadott sajtóközlemény, 6648/04, 2004.3.11.

⁷ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, COM(2007) 165.

⁸ 6985/08 és 8928/08. sz. tanácsi dokumentum.

⁹ 9465/08. sz. tanácsi dokumentum.

¹⁰ 17229/09. sz. tanácsi dokumentum.

¹¹ 16113/09 ADD 1. sz. tanácsi dokumentum.

Ennek alapján a Bizottság 2010. június 30-án az európai uniós szabadalom nyelvi szabályairól szóló tanácsi rendeletjavaslatot fogadott el¹². A javaslatot a lehetséges fordítási szabályok különféle alternatíváit elemző hatásvizsgálat kísérte. Mélyreható elemzést követően a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az előnyben részesítendő alternatívát továbbra is a közösségi szabadalmi szabályozásra irányuló 2008. május 23-i átdolgozott javaslatban rögzített fordítási szabályok képezik¹³. Egy egyszerűsített és költséghatékony nyelvi rendszerről van szó. A felhasználók ezzel tudják a legtöbb költséget megtakarítani, miközben a jogbiztonság is sértetlen marad. Ezenfelül e rendszer az EPO jól működő rendszerére épít, és a bejelentők számára a legnagyobb rugalmasságot teszi lehetővé.

A javaslatot a Tanács szellemi tulajdonnal (szabadalmakkal) foglalkozó munkacsoportja 2010. július 14-i, július 28-i és szeptember 7-8-i ülésén tárgyalta. A munkacsoport első ülésén kitűnt, hogy több küldöttségnek alapvető aggályai vannak a javaslattal kapcsolatban. Egyes küldöttségek egyértelművé tették, hogy nem látnak esélyt kompromisszumra. Az egyik delegáció alternatív javaslatot¹⁴ terjesztett elő, mely a többi delegáció részéről csak csekély támogatást kapott.

A belga elnökség mindezek ellenére minden lehetséges erőfeszítést megtett az uniós szabadalom fordítási szabályaira vonatkozó egyhangú megállapodás kialakítása érdekében. 2010. szeptember 29-én a Versenyképességi Tanács informális ülésén első eszmeváltásra került sor a bizottsági javaslatról, melynek során az elnökség által a kompromisszum érdekében javasolt lehetséges elemek kerültek megvitatásra. Jóllehet a tagállamok nagy többsége támogatta a bizottsági javaslatot és a kompromisszumot szolgáló elemeket, több küldöttség továbbra is erőteljesen ellenezte azt. 2010. október 6-án az elnökség politikai iránymutatás-tervezet¹⁵ nyújtott be a Tanácshoz elfogadásra, mely a kompromisszumos megoldást szolgáló elemeket is tartalmazott. A kompromisszumos megoldás a bizottsági javaslaton alapult, és az alternatív javaslat egyes elemeit is figyelembe vette.

2010. október 11-én a Tanács a politikai iránymutatás-tervezet alapján nem tudott megállapodásra jutni a fordítási szabályokat illetően. Az elnökség azonban tovább dolgozott egy valamennyi tagállam számára elfogadható megoldáson. A küldöttségekkel folytatott kétoldalú egyeztetések alapján az elnökség 2010. november 8-án egy második, kompromisszumos elemeket tartalmazó javaslatot nyújtott be¹⁶. A politikai iránymutatás-tervezet 2010. november 9-én újabb kompromisszumos elemekkel egészült ki¹⁷.

A politikai iránymutatás-tervezet az elnökség által 2010. november 10-ére összehívott versenyképességi tanácsi rendkívüli ülés egyetlen napirendi pontja volt. Az elnökség minden erőfeszítése és az egyes küldöttségek által tett engedmények dacára több tagállam nem tudta elfogadni a javasolt végleges kompromisszumot, ezért nem sikerült egyhangú döntést hozni.

A Tanács 2010. október 11-i ülése során több tagállam jelezte, hogy amennyiben a Tanács 2010. vége előtt esetleg nem tudna megállapodásra jutni, készek megfontolni annak a lehetőségét, hogy megerősített együttműködés keretében miként lehetne egységes

¹² Tanácsi rendeletre irányuló javaslat az európai uniós szabadalom fordítási szabályairól, COM(2010) 350, 2010.6.30.

¹³ 9465/08. sz. tanácsi dokumentum.

¹⁴ 13031/10. sz. tanácsi dokumentum.

¹⁵ 14377/10. sz. tanácsi dokumentum.

¹⁶ 15395/10. sz. tanácsi dokumentum.

¹⁷ 15395/10 ADD 1. sz. tanácsi dokumentum.

szabadalmat létrehozni. Ez a szándék 2010. november 9-én megerősítést nyert, amikor öt küldöttség levelet intézett a Bizottsághoz, melyben leszögezték: amennyiben az uniós szabadalom megfelelő fordítási szabályaira vonatkozó tárgyalások a Tanács november 10-i ülésén is zsákutcába torkollanak, egyértelművé válik, hogy az európai gazdasági társaságok a belátható jövőben meg lesznek fosztva egy egységes európai szabadalom jogától. E tagállamok azt kérték a Bizottságtól: mérlegelje, hogy e területen mennyire lenne kivitelezhető javaslatot tenni megerősített együttműködésre, amennyiben a Bizottság esetlegesen olyan felkérést kap, hogy a közeljövőben ilyen együttműködésre tegyen javaslatot. A Versenyképességi Tanács 2010. november 25-i ülésén számos tagállam kifejezte, hogy érdekelt a megerősített együttműködés keretében történő előrelépésben, míg mások ez ellen foglaltak állást.

A Versenyképességi Tanács 2010. november 10-i ülésén rögzítésre került, hogy nincs egyhangú előrelépési szándék az európai uniós szabadalom fordítási szabályairól szóló tanácsi rendeletjavaslat ügyében.¹⁸ A Versenyképességi Tanács 2010. december 10-i ülésén megerősítést nyert, hogy leküzdhetetlen nehézségek állnak fenn, melyek jelenleg és a belátható jövőben is lehetetlenné teszik az egyhangú döntést igénylő határozathozatalt. Ezért a javasolt rendeletek azon célkitűzései, hogy a Szerződések vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazásával az egész Európai Unióra érvényes egységes szabadalmi oltalmat hozzanak létre, belátható időn belül nem valósíthatók meg.

Tizenkét tagállam (Dánia, Németország, Észtország, Franciaország, Litvánia, Luxemburg, Hollandia, Lengyelország, Szlovénia, Finnország, Svédország és az Egyesült Királyság) hivatalos kérelmet terjesztett elő a Bizottsághoz, melyben kifejezték, hogy egymás között megerősített együttműködést kívánnak létesíteni az egységes szabadalmi oltalom létrehozása területén, és kérték, hogy a Bizottság évégett terjesszen javaslatot a Tanács elé.

Jelen javaslat a fenti kérelemre adott bizottsági válasz.

2. A MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉS JOGALAPJA

A megerősített együttműködést az Európai Unióról szóló szerződés (EUSz.) 20. cikke, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSz.) 326–334. cikke szabályozza.

Az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködésre való felhatalmazásról szóló tanácsi határozatra irányuló ezen bizottsági javaslat az EUMSz. 329. cikkének (1) bekezdésén alapul.

3. A MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉST MEGVALÓSÍTÓ INTÉZKEDÉSEK

A tanácsi határozatra irányuló bizottsági javaslat az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködésre való felhatalmazással foglalkozik. A megerősített együttműködést megvalósító konkrét intézkedéseket célzó

¹⁸ A Versenyképességi (Belső Piaci, Ipari, Kutatási és Úrpolitikai) Tanács rendkívüli üléséről kiadott sajtóközlemény, 16041/10, 2010.11.10.

javaslatok azután kerülnek beterjesztésre, miután a megerősített együttműködést a Tanács engedélyezte.

Ugyanakkor helytálló felvázolni a tervezett végrehajtási intézkedések egyes kulcsfontosságú elemeit. Miután az egységes szabadalmi oltalom létrehozása nem lehetséges az alkalmazandó fordítási szabályokról való megállapodás nélkül, mind az egységes szabadalomra vonatkozó anyagi rendelkezéseknek (az EUMSZ. 118. cikkének (1) bekezdése), mind a fordítási szabályoknak (az EUMSZ. 118. cikkének (2) bekezdése) a tervezett végrehajtási intézkedések részét kell képezniük.

A tervezett végrehajtási intézkedéseknek tehát a következőket kell tartalmazniuk:

- (1) Az egységes szabadalmi oltalom létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletjavaslat. E javaslat a Tanács 2009. december 4-i ülésén elfogadott szövegen (az általános megközelítésen)¹⁹, valamint a belga elnökség által javasolt politikai iránymutatás-tervezet egyes elemein alapulhatna, különösen a következőkön:
 - Az egységes szabadalmi oltalomnak szabadon választhatónak kell lennie a szabadalmi rendszer használói számára, és a nemzeti és európai szabadalmakkal párhuzamosan kell léteznie. A megerősített együttműködésben részt vevő tagállamokat egységes jelleggel megjelölő egységes szabadalomnak az európai szabadalom különleges kategóriájának kell lennie, melyet az Európai Szabadalmi Hivatal ad meg.
 - Következésképpen az egységes szabadalmakra és valamennyi egyéb európai szabadalomra is az Európai Szabadalmi Egyezményvel összhangban egyetlen eljárás lenne alkalmazandó. A szabadalom megadásáig a bejelentők a következők közül választhatnának: (i) a részt vevő tagállamok területére érvényes, és e tagállamok tekintetében egységes jellegű európai szabadalom, (ii) a részt vevő tagállamok területére érvényes, és e tagállamok tekintetében egységes jellegű európai szabadalom, mely azonban megjelölne az Európai Szabadalmi Egyezményben részes más, kiválasztott szerződő államokat is, vagy (iii) olyan európai szabadalom, mely kizárólag az Európai Szabadalmi Egyezményben részes kiválasztott szerződő államokat jelölne meg.
 - Az egységes szabadalomnak önálló jellegűnek kell lennie, és a részt vevő tagállamok területén mindenütt egyforma oltalmat kell nyújtania. A szabadalom csak e teljes területek vonatkozásában adható meg, vihető át, vonható vissza, vagy járhat le.
- (2) Az egységes szabadalom fordítási szabályairól szóló tanácsi rendeletjavaslat. E javaslat átvinné az európai uniós szabadalom fordítási szabályairól szóló tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslat főbb elemeit²⁰, valamint a belga elnökség által javasolt politikai iránymutatás-tervezet bizonyos részeit, különösen a következőket:
 - A tervek szerint az egységes szabadalmi leírásokat az Európai Szabadalmi Egyezmény 14. cikkének (6) bekezdése értelmében az Európai Szabadalmi Hivatal tenné közzé. A szükségesnek ítélt átmeneti szabályok sérelme nélkül a

¹⁹ 16113/09. sz. tanácsi dokumentum.

²⁰ COM(2010) 350.

további fordítás nem lenne követelmény. Az átmeneti szabályok által előírt további fordítási követelményeknek arányosaknak kell lenniük, csak ideiglenesen lennének szükségesek, és nem lenne jogi erejük, ami szavatolná a szabadalmi rendszer használóinak a jogbiztonságát. Az átmeneti szabályok mindenképpen megszűnnének, amint rendelkezésre állnának színvonalas gépi fordítások, azzal a kikötéssel, hogy azok minőségét objektív értékelésnek kell alávetni.

- A fordításoknak nem lehet jogi erejük, ez szavatolná a szabadalmi rendszer használóinak a jogbiztonságát.
- Egy egységes szabadalommal összefüggő jogvita esetén a szabadalom jogosultja saját költségére rendelkezésre bocsátja a szabadalmi leírás teljes manuális fordítását:
 - (a) (a feltételezett jogsértő választása szerint) azon tagállam egyik hivatalos nyelvére, amelyben a feltételezett jogsértésre sor került, vagy amelyben a feltételezett jogsértő lakóhelye található; valamint
 - (b) (a bíróság kérésére) a jogvitában eljáró bíróság eljárási nyelvére.
- A más európai szabadalmakra jelenleg érvényes kompenzációs rendszeren felül az EPO hivatalos nyelveitől különböző hivatalos nyelvvel bíró tagállamban lakóhellyel rendelkező bejelentők számára létre kell hozni egy olyan kompenzációs rendszert, mely megtéríti az Unió bármely hivatalos nyelvén benyújtott szabadalmi bejelentéseknek az eljárás kezdetén az EPO egy hivatalos nyelvére történő lefordíttatásának költségeit, ideértve a fordítások elkészítéséhez nyújtandó pénzügyi és szakmai segítséget is.

4. A MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉS JOGI FELTÉTELEINEK VIZSGÁLATA

4.1. A felhatalmazást adó határozat mint végső lehetőség, és legalább kilenc tagállam részvétele

Az EUSz. 20. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy megerősített együttműködésre felhatalmazást adó határozatot a Tanács végső lehetőségként akkor fogadhat el, ha megállapította, hogy az együttműködés célkitűzései az Unió egésze által ésszerű határidőn belül nem érhetők el, és ha abban legalább kilenc tagállam részt vesz.

A Versenyképességi Tanács 2010. november 10-i ülésén rögzítésre került, hogy nincs egyhangúság a közösségi szabadalom fordítási szabályairól szóló tanácsi rendeletjavaslat előrevitelét illetően²¹. A Tanács 2010. december 10-i ülésén megerősítést nyert, hogy leküzdhetetlen nehézségek állnak fenn, melyek akkor és a belátható jövőben lehetetlenné tették és teszik az egyhangú döntést igénylő határozathozatalt.

Miközben a fordítási szabályok szükségesek az egységes szabadalmi oltalom létrehozásához, megállapítást nyert, hogy az uniós szabadalomról szóló rendelet célkitűzései a Szerződések

²¹ A Versenyképességi (Belső Piaci, Ipari, Kutatási és Úrpolitikai) Tanács rendkívüli üléséről kiadott sajtóközlemény, 16041/10, 2010.11.10.

vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazásával ésszerű időn belül nem valósíthatók meg. Ebből adódóan az egész Unióban érvényes egységes szabadalmi oltalom létrehozására nincs más megoldás, következésképpen a megerősített együttműködés a végső lehetőség.

A Bizottság tizenkét tagállamtól kapott kérelmet, melyben a tagállamok kifejezték, hogy az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén egymás között megerősített együttműködést kívánnak létrehozni. E tagállamok a Tanács 2010. december 10-i ülésén megerősítették kérelmüket.

4.2. A Szerződés alkalmazási körébe tartozó terület

Az EUMSZ. 329. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy megerősített együttműködést „a Szerződések alkalmazási körébe tartozó területek valamelyikén” lehet létrehozni. Az EUMSZ. 118. cikke kifejezetten említi az európai szellemi tulajdon-jogok létrehozását célzó intézkedések meghozatalát. Az egységes szabadalmi oltalom létrehozása eleendően homogén és strukturált témakör ahhoz, hogy a Szerződések értelmében olyan jól körülhatárolt területet képezzen, ahol megerősített együttműködésre sor kerülhet.

Az EUSZ. 20. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy megerősített együttműködést csak „az Unió nem kizárólagos hatáskörébe tartozó területeken” lehet létrehozni. Az egységes szabadalmi oltalom nem tartozik az EUMSZ. 3. cikkének (1) bekezdésében felsorolt kizárólagos hatáskörök közé. A szellemi tulajdon-jogok kérdéskörén belül történő jogalkotás (EUMSZ. 118. cikk) jogalapja a jogszabályok közelítéséről szóló fejezet hatálya alá tartozik, és kifejezetten utal a belső piac létrehozására és működésére, amely az Unió egyik megosztott hatásköre (EUMSZ. 4. cikk). Következésképpen az egységes szabadalmi oltalom létrehozása az alkalmazandó fordítási szabályokkal együtt az Unió nem kizárólagos hatáskörei közé tartozik. Az a megfontolás, hogy az Unión belül csakis az Unió hozhat létre egységes szabadalmi oltalmat, nem teszi az egységes szabadalmi oltalom létrehozatalát kizárólagos hatáskör tárgyává. Bármely ezzel ellentétes érvelés összemosza a jogkörátruházás fogalmát (amely jelen esetben az Unió-szerte egységes oltalom biztosítása érdekében európai szellemi tulajdon-jogok létrehozását szolgáló intézkedések foganatosításának a jogköre), valamint azt a módot, ahogyan a jogkört az Unió gyakorolja.

4.3. Az Unió célkitűzéseinek elősegítése, érdekeinek védelme és integrációs folyamatának erősítése

4.3.1. Az Unió célkitűzéseinek elősegítése

Az EUSZ. 3. cikke (3) bekezdésében rögzített uniós célkitűzések közül kettő különösen releváns a szabadalmak területén:

- a belső piac létrehozása; valamint
- a tudományos és technológiai haladás előmozdítása.

A belső piac létrehozása

A belső piac belső határok nélküli teret jelent, ahol konkrétan biztosított az áruk szabad mozgása (EUMSZ. 26. cikk (2) bekezdés). Az Uniónak ebből a célból a belső piac működésének biztosítását célzó intézkedéseket kell foganatosítania (EUMSZ. 26. cikk (1) bekezdés). Az egyik ilyen intézkedés az „európai szellemi tulajdon-jogok” létrehozása. Az

EUMSZ. 118. cikkének (1) bekezdése kifejezetten megállapítja, hogy ezen jogok létrehozása „a belső piac létrehozása, illetve működése keretében” történik.

A tagállamok jelenlegi nemzeti szabadalmi rendszerei és az európai szabadalmi rendszer széttagolt szabadalmi oltalmi rendszerhez vezetett Európában. Ennek legfőbb oka az, hogy a nemzeti szabadalmak és az európai szabadalmak területileg behatárolt oltalmat nyújtanak, és az alábbiak miatt nem terjednek ki egységes jelleggel a belső piac egészére:

- a nemzeti szabadalom által biztosított oltalom azon tagállam területére korlátozódik, ahol azt megadták;
- az európai szabadalom területi hatálya a szabadalom jogosultjának azon döntésétől függ, hogy az európai szabadalmat egy vagy több tagállamban hitelesített-e, ahol a szabadalom nemzeti szabadalom joghatással bír majd (amibe beleértendő a nemzeti szabadalmi hivatal általi igazgatás és a nemzeti bíróságok előtti érvényesíthetőség is).

Bőséges bizonyíték van arra, hogy a szabadalmi jogosultak a gyakorlatban jelenleg csak néhány tagállamban kérnek találmányaikra szabadalmi oltalmat²². A jelek szerint ódzkodnak attól, hogy az Unión belül nagy területekre kérjenek szabadalmi oltalmat – ennek oka a magas fordítási költségekben és az eljárás bonyolultságában, a hitelesítési követelményekben, a hivatalos díjakban (közvetítési és évenkénti megújítási díjak), valamint a szakmai képviselési előírásokban keresendő (lásd alább az 5.2.2. szakaszt).

Egy adott tagállam-csoportra érvényes egységes szabadalom létrehozása a szabadalmi oltalom szintjének javítását vonná maga után egy olyan jogcímen keresztül, amely a részt vevő tagállamok területén mindenhol egyforma oltalmat biztosítana. E tagállamok területén az európai szabadalmi rendszer használói egy egységes szabadalmi oltalmat nyújtó, és a költségeket, valamint a bonyolult ügyintézkést megszüntető szabadalomhoz jutnának hozzá. Egy egységes szabadalom tehát elősegítené a belső piac működésének biztosítására irányuló uniós célkitűzést, még akkor is, ha ebben csak korlátozott számú tagállam vesz részt.

Azokban a tagállamokban, melyek úgy döntenek, hogy nem vesznek részt a megerősített együttműködésben, a szabadalmakra vonatkozó jogi keret változatlan maradna. Ami annyit jelent, hogy a részt nem vevő tagállamokban szabadalmi oltalmat kérő feltalálóknek európai szabadalmukat e területekre hitelesíttetniük kellene, és viselniük kellene az ebből következő fordítási és egyéb ügyintézési költségeket. A részt vevő tagállamok területére érvényes európai szabadalom, mely ezen tagállamokra egységes jellegű lenne, kiválasztott, részt nem vevő tagállamokat is megjelölhetne. Ily módon lehetővé válna szabadalmi oltalom megszerzése az egész Unió területére.

A részt nem vevő tagállamokban letelepedett feltalálók ezenfelül a részt vevő tagállamok területe által lefedett területen részesülhetnének az egységes szabadalmi oltalomból (a részleteket lásd a 4.6. szakaszban). Ennek köszönhetően az egész Unió területén egyszerűsödne a szabadalmi oltalom megszerzése, és mind a részt vevő, mind a részt nem vevő tagállamokból származó feltalálók szabadalmi oltalmi költségei a töredékükre

²² Egy európai szabadalmat átlagosan csak öt tagállamban hitelesíttetnek, lásd az európai uniós szabadalom fordítási szabályairól szóló tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslatot kísérő hatásvizsgálatot, SEC(2010) 796, további hivatkozásokért a 12. oldalt.

zsugorodnának. Ezért várhatóan sokkal több feltaláló kérne szabadalmi oltalmat Unió-szerte, mint jelenleg²³. Ez jótékonyan hatna a belső piac működésére.

A tudományos és technológiai haladás előmozdítása

Általánosan elfogadott tény, hogy a szabadalmi oltalomhoz való könnyű hozzájutás serkenti a kutatás-fejlesztést²⁴: az egyéni feltalálók, az innovatív kkv-k és a nagyvállalkozások hajlandósága a kutatás-fejlesztésbe történő beruházásra nagyrészt attól függ, hogy a befektetés rendes megtérülése érdekében van-e lehetőség a találmányhoz való kizárólagos jog biztosítására. Ezért az Unióban a tudományos és technológiai haladás előmozdítása szempontjából kiemelt jelentősége van a költséghatékonyabb, egyszerűbb és jogbiztonságos szabadalmi rendszerhez való könnyű hozzájutásnak.

A jelenlegi széttöredezett európai szabadalmi rendszer nem segíti elő a kutatás-fejlesztést serkentő megfelelő peremfeltételek megteremtését. A meglévő szabadalmi rendszert a vállalkozások – főként a kkv-k – túl költségesnek és bonyolultnak találják²⁵.

Egy egységes szabadalom létrehozása a könnyebb hozzájutás, a nagyobb költséghatékonyság, az egyszerűsödés és a fokozott jogbiztonság formájában számottevő előnyökkel jár majd a szabadalmi rendszer használói számára. Nemcsak a részt vevő tagállamok területére lesz könnyebb és olcsóbb a szabadalmi oltalom megszerzése, hanem – miként fentebb kifejtettük – az egész Unió területére is. A jobb peremfeltételek hozzájárulnak majd a kutatás-fejlesztési beruházások ösztönzéséhez, s így az egész Unióban előmozdítják a tudományos és technológiai haladást. Miután az egységes szabadalmi oltalomból a részt nem vevő tagállamokban élő felhasználók is profitálnának, várható, hogy ez a részt nem vevő tagállamokban folyó kutatás-fejlesztési tevékenységekre is kedvező hatással lesz.

4.3.2. Az Unió érdekeinek védelme és az integrációs folyamat erősítése

Az Unió érdekeinek védelme

Az uniós szabadalmi oltalommal összefüggő magas költségekből adódó belső piaci széttöredezettség miatt az uniós feltalálók nem élvezhetik az egységes piac minden előnyét. Különösen ez a helyzet akkor, amikor a feltalálók az egész Unióra kiterjedően szeretnék találmányaikat a legjobban levédetni. Ez kedvezőtlen helyzetet jelent a más gazdasági nagyhatalmakkal, például az Egyesült Államokkal, Japánnal vagy Kínával való összehasonlításban. Egy feltaláló számára vonzóbb lehet olyan nagy fogyasztói piacokkal és egységes oltalmi rendszerekkel rendelkező gazdaságokban kérni szabadalmi oltalmat, mint az Egyesült Államok. Ez a helyzet kedvezőtlen hatással van az Unió versenyképességére, mivel az innovációval összefüggő tevékenységek olyan humán tőkét generálnak, mely nagyobb mobilitási hajlandóságot mutat, mint más területeken. Az innováció számára kevésbé előnyös jelenlegi peremfeltételek az Uniót az európai és a nem európai feltalálók számára egyaránt az alkotás és az innováció szempontjából kevésbé vonzó helyé teszik. Tehát a tagállamok egy csoportjának megerősített együttműködése az egységes szabadalmi oltalom területén védené az Unió érdekeit, mivel a világ többi térségével összevetve javítaná az Unió versenyképességi pozícióját és vonzerejét.

²³ Lásd alább az 5.2.1. szakaszt.

²⁴ Guellec & van Pottelsberghe. *The Economics of the European Patent System*. OUP. 2007.

²⁵ Lásd például a jövőbeli európai szabadalmi politikáról folytatott 2006. évi bizottsági konzultációt.

A tagállamok egy csoportjának megerősített együttműködése az egységes szabadalmi oltalom területén a jelenlegi helyzethez képest a részt vevő tagállamok közötti, valamint a részt vevő és a részt nem vevő tagállamok közötti integráció szintjét is emelné.

A hitelesítési, és a szabadalmi oltalom megadása utáni szakasz fenntartási követelményeinek 27 különböző jogi kerete helyett a használók választhatnak egy egyetlen jogrend hatálya alá tartozó egységes szabadalom, valamint a nemzeti jogrendek hatálya alá tartozó európai vagy nemzeti szabadalom között, ami nagyobb harmonizációt eredményezne a szabadalmak területén, és a részt vevő tagállamokban erősítené az integrációs folyamatot.

A jelenlegi rendszerbe kódolt költségek és a rendszer bonyolultsága miatt az európai szabadalmakat átlagosan öt tagállamban hitelesítetik. Ez „szabadalmi jogi határokat” keletkeztet az Unión belül. Az egységes szabadalommal a részt vevő tagállamok közötti szabadalmi jogi határok eltűnnének. Ezen túlmenően, miután az Unióban a szabadalmi oltalom megszerzésének összköltsége és bonyolultsága jelentősen lecsökkenne, várható, hogy több feltaláló kérvényezne európai szabadalom útján szabadalmi oltalmat olyan tagállamokban is, melyek nem vesznek részt a megerősített együttműködésben²⁶.

Ez annál is valószínűbb, mivel a feltalálóknak érdeke lenne az Unióban mindenütt szabadalmi oltalmat szerezni azért, hogy találmányaikat megvédjék a harmadik országokbeli szabadalombitorló termékeknek a belső piacra való bekerülésétől. Az ilyen termékeknek az Unió külső határain az uniós vámhatár-szabályozás értelmében történő elkobzása jelenleg nem lehetséges akkor, ha e termékek olyan tagállamokon keresztül kerülnek behozatalra, melyekben a szabadalom jogosultja nem hitelesítette a szabadalmát. Ez komolyan hátráltatja a védelmet a harmadik országokból származó szabadalombitorló termékek behozatalával szemben. Várható, hogy miután az összköltség jelentősen visszaesik, több, ezt a helyzetet megkönnyítő szabadalmi jogosult fog szélesebb körű oltalmat kérni. Következésképpen a megerősített együttműködés erősítené az uniós integrációt a szabadalmi oltalom területén.

Az egységes szabadalmi oltalom tehát erősítené a részt vevő tagállamok közötti integrációt azáltal, hogy a részt vevő tagállamok határain túlnyúló magas szintű szabadalmi oltalmat kínál. Az egységes szabadalom azáltal, hogy a részt vevő tagállamokban egyforma szabadalmi oltalmat nyújt majd, „szabadalmi kiskapuk” nélküli teret hoz létre, ahol megakadályozhatók az olyan nemkívánatos hatások, mint a belső piac széttöredezettsége és a szabadalombitorlók „kalózkodása”. Ami a részt vevő és a részt nem vevő tagállamok közötti integrációt illeti, itt is pozitív hatások várhatók, mivel a részt nem vevő tagállamokból származó felhasználók is részesednének a részt vevő tagállamokban meglévő egységes szabadalom, valamint az egységes szabadalmi oltalomhoz való hozzájutás előnyeiből. Ez a részt vevő és a részt nem vevő tagállamok közötti, határokon átnyúló gazdasági tevékenységek intenzitásának fokozásához is hozzájárulna.

4.4. A Szerződéseknél és az uniós jognak való megfelelés

Az EUMSZ. 326. cikkével összhangban a megerősített együttműködésnek meg kell felelnie a Szerződéseknél és az uniós jognak. Az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén a megerősített együttműködésnek tiszteletben kell tartania a meglévő vívmányokat.

²⁶ Lásd alább az 5.2.1. szakaszt.

Az együttműködés először is olyan területen jönne létre, amely az Unió megosztott hatáskörei közé tartozik (EUMSZ. 4. cikk (2) bekezdés – lásd a fenti 4.2. szakaszt).

Másodsorban a jelen pillanatig csak korlátozott számú olyan jogi aktus létezik, melyeket az EUMSZ. 288. cikke értelmében hoztak; ezekből egy sem terjed ki az Unióban mindenütt egyforma oltalmat nyújtó európai szellemi tulajdon-jog létrehozására.

A biotechnológiai találmányok jogi oltalmáról szóló, 1998. július 6-i 98/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁷ kivételével uniós szinten nincs szabadalmi anyagi jogi jogközelítés. Ez az irányelv konkrétan a biotechnológiai találmányok harmonizált szabadalmaztathatósági kritériumairól és a szabadalmaztathatóság alóli kivételekről rendelkezik. Az uniós jogalkotó szabadalmaztatott témák egyedi típusai esetében a szabadalmi oltalom időtartamának meghosszabbításaira vonatkozó jogszabályokat állított fel. A vonatkozó jogi eszközök a növényvédő szerek kiegészítő oltalmi tanúsítványa létrehozásáról szóló 1610/96/EK rendelet²⁸, valamint a gyógyszerek kiegészítő oltalmi tanúsítványáról szóló 469/2009/EK rendelet²⁹.

A szabadalmak területén folytatott megerősített együttműködésnek nem szabad megkülönböztetéshez vezetnie. Az egységes szabadalomhoz való hozzájutás a bejelentők állampolgárságától, lakóhelyétől vagy székhelyétől függetlenül az egész Unióban mindenütt nyitva lesz a szabadalmi rendszer használói előtt. Másrészt a használók a részt nem vevő tagállamokban továbbra is kaphatnak szabadalmi oltalmat, amennyiben a részt vevő tagállamok egységes területi megjelölésén felül a részt nem vevő tagállamokat is megjelölik.

Ezenfelül minden használónak meglenne a lehetősége arra, hogy a részt vevő tagállamok és a részt nem vevő tagállamok területére ugyanolyan feltételek mellett hitelesíttethesse európai szabadalmát. Az EPO így egyazon találmányra minden adminisztratív többletteleher és többletköltség nélkül adná meg ugyanazt a szabadalmat. A felhasználók az EPO-nak fizetnék be a vonatkozó szabadalmi illetéket és kiválaszthatnák a szabadalmi oltalom által lefedett területet, nevezetesen a szabadalom megadásáig választhatnának a következők között: (i) a részt vevő tagállamok területére érvényes, és e tagállamok tekintetében egységes jellegű európai szabadalom, (ii) a részt vevő tagállamok területére érvényes, és e tagállamok tekintetében egységes jellegű európai szabadalom, mely azonban megjelölne az Európai Szabadalmi Egyezményben részes más, kiválasztott szerződő államokat is, vagy (iii) olyan európai szabadalom, mely kizárólag az Európai Szabadalmi Egyezményben részes kiválasztott szerződő államokat jelölne meg.

4.5. Nem befolyásolhatja hátrányosan a belső piacot vagy a gazdasági, szociális és területi kohéziót, nem jelenthet megkülönböztetést vagy akadályt a tagállamok közötti kereskedelemben, és nem torzíthatja a tagállamok közötti versenyt.

4.5.1. A megerősített együttműködés nem befolyásolhatja hátrányosan a belső piacot vagy a gazdasági, szociális és területi kohéziót.

Az EUMSZ. 326. cikke előírja, hogy a megerősített együttműködés nem befolyásolhatja hátrányosan a belső piacot, valamint a gazdasági, társadalmi és területi kohéziót.

²⁷ HL L 213, 1998.7.30., 13. o.

²⁸ HL L 198, 1996.8.8., 30–35. o.

²⁹ HL L 152, 2009.6.16., 1–10. o.

Az előzőekben kifejtettek alapján a tagállamok egy csoportjára érvényes egységes szabadalmi oltalom létrehozása hozzájárulna a belső piac működéséhez³⁰. A részt vevő tagállamokban az egyforma joghatással bíró egységes szabadalmi oltalom csökkenteni fogja a széttöredezett szabadalmi rendszer által a részt vevő tagállamokban okozott jelenlegi problémákat. Különösen, a szabadalmi jogosultak meg fogják tudni akadályozni a harmadik országokból származó szabadalombitörő árúknak és termékeknek a részt vevő tagállamok területére történő bekerülését, és a termelést, az engedélyezést és az üzleti gyakorlatokat a részt vevő tagállamok piacaihoz tudják majd igazítani.

A belső piac működése a részt nem vevő tagállamok vonatkozásában is javulni fog, mivel az előzőekben leírtaknak megfelelően valószínű, hogy az egész Unióban több feltaláló fog szabadalmi oltalmat kérni.

Ezen túlmenően, miként az alábbi 4.6. szakasz részletesen kifejti, az egységes szabadalmi oltalomhoz való egyenlő hozzájárás minden szabadalmi jogosultnak biztosítva lenne, származzanak akár a részt vevő, akár a részt nem vevő tagállamokból. A részt vevő tagállamok területére kiterjedő egységes szabadalmi oltalom minden uniós szabadalmi jogosult rendelkezésére álló újabb eszköz lenne, és csak javíthatja a belső piac jelenlegi működését. Emellett a gazdasági kohézió javításához is hozzá kell járulnia.

Általánosabban, az egységes szabadalmi oltalom nem érintené hátrányosan a gazdasági, szociális és területi kohéziót, főként azért, mert a gazdasági szereplők székhelye az egységes szabadalmi oltalomhoz való hozzájárás tekintetében (és a kapcsolódó, az eljárás egyszerűsödéséből eredő előnyök, valamint a költségmegtakarítás vonatkozásában is) irreleváns lesz.

4.5.2. A megerősített együttműködés nem jelenthet megkülönböztetést vagy akadályt a tagállamok közötti kereskedelemben, és nem torzíthatja a tagállamok közötti versenyt.

Az EUMSZ. 326. cikke előírja, hogy a megerősített együttműködés nem jelenthet megkülönböztetést vagy akadályt a tagállamok közötti kereskedelemben, és nem torzíthatja a tagállamok közötti versenyt.

A fentiekben kifejtettek alapján az egységes szabadalmi oltalom létrehozása a tagállamok egy csoportja területén elősegítené a belső piac működését, és különösen az áruk szabad mozgását. A részt vevő tagállamok között eltűnne a mai helyzetet jellemző széttöredezettség, amikor (a meglévő szabadalmi jogok korlátozott területi hatálya miatt) a tagállamok között „szabadalmi jogi határok” vannak. Ami a részt vevő és a részt nem vevő tagállamok közötti kereskedelem helyzetét illeti, valószínűleg ez is javulni fog, mivel az Unióban a jelenleginél valószínűleg több feltaláló fog oltalmat kérni³¹.

Ráadásul (és miként ezt az alábbi 4.6. szakasz részletesen is taglalja), az egységes szabadalmi oltalom területén létrejövő megerősített együttműködés nem jelent majd akadályt vagy megkülönböztetést a tagállamok közötti kereskedelemben. Az egységes szabadalmi rendszer nyitott lesz, mivel a részt nem vevő tagállamokból származó feltalálók és innovatív gazdasági társaságok, amikor a részt vevő tagállamokban szabadalmi oltalmat kérvényeznek, a részt

³⁰ Lásd fentebb a 4.3.1. szakaszt.

³¹ Lásd a 4.3.2. és az 5.2.1. szakaszt.

vevő tagállamokból származó kollégáikkal egyenrangúan jutnak majd hozzá az egységes szabadalmi oltalomhoz. A részt nem vevő tagállamokbeli szabadalmi oltalmat illetően ez nem fog akadályt vagy megkülönböztetést jelenteni a kereskedelemben, mivel ezekben az országokban valamennyi felhasználónak hitelesítenie kell majd európai szabadalmát, vagy pedig meg kell szereznie a nemzeti szabadalmat, származzanak a felhasználók részt vevő vagy részt nem vevő tagállamokból.

Ami azt a követelményt illeti, hogy a megerősített együttműködés nem torzíthatja a versenyt, sem a tagállamok, sem a gazdasági szereplők közötti verseny nem fog torzulni.

A megerősített együttműködés értelmében létrejövő egységes szabadalmi oltalom különösen az innovatív gazdasági társaságok által eszközölt beruházások terén nem fogja befolyásolni a tagállamok közötti versenyt. A szabadalmi költségek fent bemutatott megtakarításainak köszönhetően az innovatív vállalkozások peremfeltételei Unió-szerte javulni fognak. Minthogy a gazdasági szereplők székhelye az egységes szabadalmi oltalomhoz való hozzájárulás tekintetében (és a kapcsolódó költségmegtakarítás vonatkozásában is) irreleváns lesz, az, hogy egy tagállam részt vesz-e vagy sem a megerősített együttműködésben, a beruházási döntés meghozatalakor nem esik majd döntő súllyal latba, és nem fogja az adott tagállam javára vagy kárára elbillenteni a mérleg nyelvét.

A részt vevő és a részt nem vevő tagállamokból származó vállalkozások közötti versenyt illetően, az egységes szabadalmi oltalom létrehozása Európa-szerte javítaná az innovatív vállalkozások peremfeltételeit. Valószínűleg nőni fog a részt vevő tagállamok és a részt nem vevő tagállamok területére érvényes szabadalmak száma, mivel elképzelhető, hogy a szabadalmi jogosultak a részt vevő tagállamokra egységes szabadalmat akarnak majd kérni, míg az egységes szabadalom használatának köszönhető költségmegtakarításokat az európai szabadalmaknak a részt nem vevő tagállamok területére történő megszerzéséhez akarják majd felhasználni. Az előzőekben írtaknak megfelelően ez valószínűleg főként azon gazdasági ágazatokban fog bekövetkezni, amelyeket sújt az európai szabadalmakat sértő, harmadik országokból származó termékek behozatala, mivel csak az Unió külső határain megvalósított tökéletes védelem tenné lehetővé a szabadalmi jogosultak számára, hogy ténylegesen használják az EU vámhatár-szabályozását, és minden külső határon elkoboztathassák e termékeket.

4.6. A részt nem vevő tagállamok jogainak tiszteletben tartása

Az EUMSZ. 327. cikke előírja, hogy a megerősített együttműködéseknek tiszteletben kell tartaniuk azon tagállamok hatásköreit, jogait és kötelezettségeit, amelyek az együttműködésben nem vesznek részt.

A szabadalmak területén megvalósuló megerősített együttműködés teljes mértékben tiszteletben tartja a részt nem vevő tagállamok jogait. Az egységes szabadalmi oltalomhoz való hozzájárulás a bejelentők állampolgárságától, lakóhelyétől vagy székhelyétől függetlenül nyitva áll majd a szabadalmi rendszer minden uniós használója előtt. A felhasználók másfelől továbbra is megkaphatják a szabadalmi oltalmat a részt nem vevő tagállamokban azáltal, hogy e tagállamok területére európai szabadalmat vagy – ami kevésbé valószínű – nemzeti szabadalmat szereznek. Vagyis a részt nem vevő tagállamokból származó feltalálók és innovatív gazdasági társaságok ugyanúgy hozzájutnának az egységes szabadalomhoz, mint a részt vevő tagállamokból származók.

A részt vevő tagállamok tehát a megerősített együttműködés egész területére egységes szabadalmi oltalmat hoznának létre. Így nem sérülne a részt nem vevő tagállamok azon joga, hogy területükre fenntartsák a szabadalmi oltalmi előírásokat. Például a területükre történő hitelesítés előfeltételeként továbbra is megkövetelhetik az európai szabadalmak lefordítását.

Hangsúlyozni kell, hogy az egységes szabadalom nem tenne különbséget a részt vevő tagállamokból és a részt nem vevő tagállamokból származó felhasználók között: amikor a részt nem vevő tagállamokból származó felhasználók a részt vevő tagállamokban szabadalmi oltalomért (következésképpen innovatív termékeik piacokra jutásáért) folyamodnak, az e tagállamokból származó felhasználókkal egyenrangúan jutnának hozzá az egységes szabadalmi oltalomhoz. Ami a részt nem vevő tagállamokra érvényes szabadalmi oltalmat illeti, ezekben az országokban valamennyi felhasználónak hitelesítenie kell európai szabadalmát, vagy pedig nemzeti szabadalmat kell szereznie.

A részt nem vevő tagállamokból származó bejelentők ugyanúgy részesedhetnének az egy nemzeti nyelven benyújtott bejelentéseknek az EPO egyik munkanyelvére történő fordítási költségeinek megtérítéséből, mint a részt vevő tagállamokból származó bejelentők. Ezen túlmenően a részt nem vevő tagállamból származó állítólagos jogsértők is profitálnának abból a követelményből, miszerint jogvita esetén teljes manuális fordítást kell biztosítani. Vagyis a részt vevő tagállamokból származó és a részt nem vevő tagállamokból származó felhasználók között nem lenne megkülönböztetés.

Végül megjegyzendő, hogy az egységes szabadalmi oltalom terén létrejövő megerősített együttműködés semmilyen kérdést nem vet fel a szabadalmi jogok kimerülésével kapcsolatban. Az áruknak a részt vevő és a részt nem vevő tagállamok közötti szabad mozgására ez nem lenne kihatással. Az Európai Unió Bírósága állandósult ítélkezési gyakorlatának megfelelően a szabadalmi jog vagy bármely egyéb szellemi- vagy iparitulajdon-jog kimerülése megköveteli, hogy a levédett cikket előzőleg az Unió (vagy az Európai Gazdasági Térségen) belül maga a jog jogosultja dobja piacra, vagy a forgalmazás az ő hozzájárulásával történjen. A szabadalmakat illetően a Bíróság ugyanis úgy ítélkezett, hogy a Szerződésnek az áruk szabad mozgására vonatkozó szabályait, ideértve az EUMSZ. 36. cikkének rendelkezéseit is, úgy kell értelmezni, mint amelyek megakadályozzák a szabadalom jogosultját abban, hogy amikor egy terméket olyan tagállamban értékesít, ahol a termék szabadalmi oltalomban részesül, majd saját maga egy másik olyan tagállamban dobja piacra, ahol a termék nem részesül szabadalmi oltalomban, éljen az első tagállam szabályozása által megadott azon joggal, hogy a másik tagállamból importált említett készítmény forgalomba hozatalát megakadályozza³².

4.7. A jogi feltételek teljesülésére vonatkozó következtetés

A fentiek alapján a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a Szerződések által a megerősített együttműködéshez előírt valamennyi jogi feltétel teljesül.

³² 187/80 sz. ügy: Merck & Co. Inc. kontra Stephar BV és Petrus Stephanus Exler (EBHT 1981., 2063. o.)

5. A MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉS HATÁSAINAK VIZSGÁLATA

5.1. A jelenlegi helyzet

A kizárólag területileg korlátozott szabadalmi oltalmat nyújtó nemzeti és európai szabadalmak létezéséből adódó jelenlegi helyzet az Unión belül „réseket” eredményez, aminek a következő nemkívánatos hatások közül több is lehet a következménye:

- Üzleti lehetőségek vesznek el: a szabadalmi jogosultak szabadalmuk levédése, valamint termékeik előállítása, engedélyeztetése és forgalmazása területén inkább egyes nemzeti piacokra fognak koncentrálni, és a többi piaci lehetőséget – legyen szó kisebb vagy távolabbi piacokról – valószínűleg kevésbé fogják keresni, ami a valódi belső piac kiteljesítése ellenében hat, és az Unión belüli kohéziót is kedvezőtlenül befolyásolhatja;
- Az innovatív gazdasági társaságok hátrányba kerültek: a szabadalmi oltalmat nem biztosító tagállamokban a szabadalmaztatott termékeket előállító és értékesítő harmadik feleknek versenyelőnyük van a szabadalmi jogosultakkal szemben, akik kénytelenek kutatás-fejlesztési beruházásaik megtérülését keresni; főként az innovatív kkv-król van szó, melyek a levédetéshez kapcsolódó magas költségek miatt ódzkodtak attól, hogy az Unióban szabadalmi oltalmat kérjenek;
- A szabadalmak értéke meggyengült: a szabadalmi jogosultak nem támaszkodhatnak az EU vámhatár-szabályozására³³, mely lehetővé tenné, hogy megakadályozzák harmadik országból származó jogsértő áruknak és termékeknek a szabadalmi oltalommal nem rendelkező tagállamokon keresztül a belső piacra történő bekerülését; az ilyen jogsértő árukat és termékeket a vámhatóságok nem kobozhatják el, s így szabadon mozoghatnak a belső piacon belül; elvileg nem kerülhetnek be olyan tagállamokba, ahol a szabadalmi oltalom biztosítva van, ám a gyakorlatban – mivel a belső piacon már nincs határellenőrzés – ezek az áruk és termékek szabadon mozoghatnak az Unión belül³⁴.

5.2. A hatások vizsgálata

Egy egységes szabadalmi jogcím létrehozása a tagállamok egy csoportjára azonnali, kézzelfogható előnyökkel járna az európai szabadalmi rendszer használói számára. Az egységes szabadalmi oltalom következő jellemzői emelendők ki:

- a szabadalmi oltalomhoz való jobb hozzájutás,
- költségcsökkenés és egyszerűsödés.

5.2.1. A szabadalmi oltalomhoz való jobb hozzájutás

Az egységes szabadalom a megerősített együttműködés hatálya alá eső területen az európai szabadalmi rendszer valamennyi használója számára könnyebb hozzájutást biztosítana a szabadalmi oltalomhoz. Ez a részt vevő tagállamokból származó és a részt nem vevő tagállamokból származó bejelentőkre egyaránt vonatkozna. A megerősített együttműködés

³³ A Tanács 2003. július 22-i 1383/2003/EK rendelete az egyes szellemi tulajdonjogokat feltehetően sértő áruk elleni vámhatósági rendelkezésekről és az ilyen jogokat ténylegesen sértő áruk ellen hozandó intézkedésekről

³⁴ A szabadalmi oltalmat sértő áruk azonosítása rendkívül bonyolulttá válik, mihelyt szabadon mozognak a belső piacon. A szabadalmi jogosultak csak a nemzeti bíróságok előtt tudják jogait érvényesíteni.

hatálya alá tartozó terület bármely tagállam piacánál sokkal nagyobb piacot fedne le, ami – a gazdaság méretéhez viszonyítva – alacsonyabb szabadalmi költségeket eredményezne.

A szabadalmaztatás relatív költségeinek a szabadalmi oltalom iránti igényre gyakorolt hatását egy nemrég a Bizottság számára készített tanulmány vizsgálta³⁵. A tanulmány a piac méretének és egy adott területre igényelt átlagos szabadalomban foglalt igények számának a figyelembevételével hasonlította össze a szabadalmaztatási költségeket, és kimutatta, hogy Európában a szerfelett magas költségek az EPO-hoz benyújtott szabadalmi igények iránti sokkal kisebb keresletet eredményeznek. A tanulmányból az is kiderül, hogy a londoni egyezmény³⁶ számottevő hatással van a költségek leszorítására, de egy európai szabadalom még ezzel együtt is többször annyiba kerül, mint egy egyesült államokbeli szabadalom.

Az Unió jókora területére érvényes egységes szabadalmi jogcím megteremtésével az egy főre jutó szabadalmi igénybejelentési költségek csökkennének. Tanulmányok azt mutatják, hogy a költségrugalmasság $-0,4^{37}$; vagyis egy 10 %-os költségnövekedés a szabadalmi igénybejelentések számának mintegy 4 %-os visszaesését eredményezné. A szabadalmi oltalom alá eső megnövekedett terület – az egy főre jutó szabadalmi oltalmi költségek csökkentése révén – így a szabadalmaztatás iránti igény növekedéséhez vezetne. Ez új lehetőségeket nyitna meg a kkv-k előtt, amelyek számára a magas relatív költségek miatt a hazai piacon kívüli oltalom jelenleg szinte elérhetetlen.

5.2.2. Költségcsökkenés és egyszerűsödés

A megerősített együttműködés keretében létrehozandó egységes szabadalmi oltalom ez utóbbi központi igazgatása és az egyszerűsített fordítási követelmények következtében a felhasználók szempontjából jelentős költségcsökkenéshez és a rendszer számottevő egyszerűsödéséhez vezetne.

5.2.2.1. Az egységes szabadalom központi igazgatása

Az egységes szabadalom központi igazgatása a tervek szerint számottevő javulást hoz a költségcsökkenés és az egyszerűsödés tekintetében. A következő előnyöket érdemes megemlíteni:

- Az éves megújítási díjak központi megfizetése (szemben az éves megújítási díjak jelenlegi kiegyenlítési rendszerével, mely szerint a szabadalom jogosultjának minden egyes olyan tagállam nemzeti szabadalmi hivatalába be kell fizetnie, ahol érvényben akarja tartani a szabadalmat): a szabadalmi jogosultak ismét élvezhetik a jelentős költségcsökkenés előnyeit:
 - A hivatalos díjak tekintetében: a szabadalmi jogosultaknak az egységes szabadalomért csak egyszer kell majd fizetniük éves megújítási díjat ahelyett,

³⁵ Bruno van Pottelsberghe és Jérôme Danguy: *Economic Cost-Benefit Analysis of the Community Patent*. http://ec.europa.eu/internal_market/indprop/patent/index_en.htm.

³⁶ A londoni egyezmény az Európai Szabadalmi Egyezmény keretében a szabadalmaztatási költségek leszorítására irányuló fakultatív konstrukció. Az EPC szerződő államainak kormányközi konferenciája fogadta el 2000 októberében, és 2008. május 1-jén lépett hatályba tizennégy EPC-ben részes szerződő államban, melyből tíz uniós tagállam.

³⁷ G de Rassenfosse és B van Pottelsberghe: *Per un pugno di dollari: A first look at the price elasticity of patents*. Oxford Review of Economic Policy. 23 évf. (4). szám, 588-604. o.

hogy az éves megújítási díjat minden egyes olyan tagállamban megfizetnék, ahol a nemzeti vagy az európai szabadalmat fenn kívánják tartani;

- A képviseleti költségek tekintetében: a szabadalmi jogosultak az egységes szabadalomért vagy saját maguk fizethetnék be közvetlenül az EPO-nak az éves megújítási díjat, vagy elég lenne egyetlen szakmai képviselőt megbízniuk a befizetéssel ahelyett, hogy ahány tagállamban fenn kívánják tartani a szabadalmat, annyi szakmai képviselőt kellene a befizetésekkel megbízniuk³⁸.
- A szabadalomra vonatkozó jogi információk, mint például az engedélyek, átruházások, korlátozások, lejáratok, engedményezések központi nyilvántartása (a nemzeti szabadalmi hivatalokban való nyilvántartásra vonatkozó jelenlegi nemzeti előírásokkal szemben): ez a szabadalmakkal összefüggő jogi információkhoz való könnyű hozzáférés lehetővé tételével nagymértékben fokozná a jogbiztonságot; különösen a licenc-megállapodásokra irányuló tárgyalások összefüggésében, és konkrétan a normák kontextusában központi jelentőségű a szabadalmak tulajdonlásának és jogi státuszának a felmérése, amely lehetővé teszi a szabadalmi portfóliók sokkal jobb kezelését.

5.2.2.2. Fordítási követelmények

Az egységes szabadalmi jogcím hiánya közvetlenül és közvetetten a jelenleg alkalmazandó fordítási követelményekkel összefüggő számottevő költségeket keletkeztet. A jelen állapot szerint ahhoz, hogy egy európai szabadalom hatályosuljon, az EPC szerződő államainak többségében hitelesíttetni kell. A nemzeti szabályozás előírhatja, hogy a szabadalom jogosultja köteles lefordíttatni a szabadalmat, közzétételi díjat fizetni a nemzeti szabadalmi hivatalnak, és különböző formai előírásoknak megfelelni (például a beadandó példányok száma, az előírt nyomtatványok használata és a határidők vonatkozásában). E folyamat során számottevően megnőnek a költségek, fokozódik a bürokrácia és az ügyintézés bonyolultsága, többek között az alábbiak:

- A szakfordítási költségek. A szabadalmak szakszövegének lefordításához szakfordítók szükségeltetnek. A fordítás oldalanként átlagosan 85 euróba kerül, egy tipikus szabadalmi leírás hossza pedig körülbelül 20 oldal (de egyes esetekben a 200 oldalt is elérheti).
- A szakmai képviselők által felszámított díjak. A helyi szakmai képviselők gyakran közvetítőként működnek a szabadalmi jogosultak és azon nemzeti szabadalmi hivatalok között, ahová a fordításokat be kell nyújtani. A helyi szakmai képviselők felajánlhatják, hogy gondoskodnak a fordításról, vagy ellenőrzik a külsős fordítók által készített fordításokat, vagy pedig felajánlhatják, hogy biztosítják azt, hogy a beadvány megfeleljen a nemzeti jogszabályok által rögzített formai előírásoknak. Ezekért a szolgáltatásokért a szabadalom jogosultjának fizetnie kell, e díjak összege tagállamtól függően hitelesítésenként mintegy 150 és 600 EUR között mozog.

³⁸ Érdemes emlékeztetni arra, hogy több tagállam fenntartja a szabadalmi jogosultak felé azt a közvetlen vagy közvetett előírást, hogy a nemzeti szabadalmi hivataloknál folytatott eljárások lebonyolítása céljából helyi szakmai képviselőhöz forduljanak, lásd <http://www.epo.org/patents/law/legal-texts/html/natlaw/en/vi/index.htm> (az éves megújítási díjak megfizetése tekintetében), valamint <http://www.epo.org/patents/law/legal-texts/html/natlaw/en/iv/index.htm> (a fordítások benyújtása tekintetében).

- A nemzeti szabadalmi hivatalok által a fordítások közzétételéért felszámított hivatalos díjak. Egy tipikus hosszúságú (20 oldalas) európai szabadalom közzétételéért egyes tagállamokban 25-400 EUR közötti összeget kell fizetni.

A hitelesítés összköltsége ily módon Európában a szabadalmaztatási összköltség mintegy 40 %-át is elérheti. Egy európai szabadalomnak csupán egyetlen tagállamban történő hitelesítése sok esetben többbe kerülhet, mint az EPO-nak egy európai szabadalom kikutatásáért, vizsgálatáért és megadásáért fizetett összes díj.

A tagállamok egy csoportjára érvényes egységes jogcímmel a rendszer használói számottevő költséget takaríthatnak meg, és számukra jelentősen egyszerűsödhet az ügymenet. A részt vevő tagállamok számára a közös egyszerűsített fordítási szabályok az alábbiakat eredményeznék:

- (a) A fordítási előírások az EPC rendelkezéseiben foglalt előírásokra szorítkoznának, a jogi erővel nem bíró és pusztán tájékoztatási célú ideiglenes további fordításokról rendelkező, arányos átmeneti szabályok sérelme nélkül;
- (b) Nem lenne többé követelmény a fordításoknak a nemzeti szabadalmi hivatalokba történő benyújtása, és nem kellene közzétételi díjat fizetni;
- (c) Nem kellene nemzeti szintű képviselőt fizetni.

Jelenleg egy tipikus hosszúságú európai szabadalom hitelesítési költségei három, hat és tizenhárom tagállamban, valamint az egész Unióban a következőképpen alakulnak:

- Ha a szabadalom jogosultja csak három tagállamban – Németországban, Franciaországban és az Egyesült Királyságban – kér szabadalmi oltalmat, a londoni egyezmény hatálybalépése következtében nincsenek hitelesítési előírások, és nincsenek hitelesítési költségek sem;
- Ha hat tagállamban kér oltalmat, a választott tagállamoktól és attól függően, hogy a szóban forgó tagállamok bevezették-e a londoni egyezményt, a hitelesítési költségek 3000 EUR-tól 4500 EUR-ig terjedhetnek;
- Ha tizenhárom kiválasztott tagállamban kér oltalmat, a hitelesítési költségek meghaladhatják a 12 000 EUR-t, az egész Unióra kiterjedő levédetés pedig 22 000 és 26 000 EUR között mozog.

A megerősített együttműködés egyszerűsített fordítási szabályainak értelmében a fordítási költségek szabadalmanként mintegy 680 EUR-t tennének ki³⁹, az átmeneti időszak alatt szükségesnek tartott, pusztán tájékoztatási célú, arányos további fordítási előírások sérelme nélkül. Ez az igénybejelentéseknek az EPO két, az eljárási nyelvtől különböző munkanyelvére (EPC 14. cikk (6) bekezdés) történő lefordíttatása jelenlegi átlagos költségének felel meg.

A részt vevő tagállamok területére történő hitelesítés költsége tehát azonos lenne a londoni egyezmény részes feleit alkotó azon tagállamokban (Németországban, Franciaországban, az

³⁹ 4 oldalas igénybejelentés x 85 EUR/oldal x 2 nyelv = 680 EUR

Egyesült Királyságban és Luxemburgban) érvényes szabadalmi oltalom költségeivel, melyek teljes mértékben eltekintenek a fordítási követelményektől⁴⁰.

Hitelesítési többletköltségek csak azokban az esetekben merülnének fel, ha a szabadalom jogosultja a részt nem vevő tagállamokra is kérné a szabadalmi oltalom kiterjesztését. A megerősített együttműködésnek köszönhetően a felhasználók az egész Unióban számottevő költségmegtakarítást érhetnének el. A fordítási követelmények egyszerűsödése folytán – a részt vevő tagállamok aktuális számától függetlenül – valamennyi bejelentő élvezné a szabadalmaztatási költségek csökkenésének előnyeit. Természetesen minél több tagállam vesz részt, a fordítási költségmegtakarítás előreláthatóan annál nagyobb lesz.

⁴⁰ A londoni egyezmény részes feleit alkotó azon szerződő, részt vevő tagállamok, melyeknek egy hivatalos nyelve azonos az EPO egyik munkanyelvével, kötelesek teljes mértékben eltekinteni a fordítási követelményektől (az egyezmény 1. cikkének (1) bekezdése). Az Európai Unión belül ez az Egyesült Királyságot, Franciaországot, Luxemburgot és Németországot érinti.

Javaslat:

A TANÁCS HATÁROZATA

az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködésre való felhatalmazásról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

Tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre, és különösen annak 329. cikkének (1) bekezdésére,

Tekintettel Dánia, Németország, Észtország, Franciaország, Litvánia, Luxemburg, Hollandia, Lengyelország, Szlovénia, Finnország, Svédország és az Egyesült Királyság kérelmére,

Tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

Tekintettel az Európai Parlament egyetértésére⁴¹,

mivel:

- (1) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSz.) 3. cikkének (3) bekezdésével összhangban az Unió belső piacot hoz létre, Európa kiegyensúlyozott gazdasági növekedésen alapuló fenntartható fejlődéséért munkálkodik, és elősegíti a tudományos és műszaki haladást. E célkitűzés eléréséhez járul hozzá azon jogi feltételek megteremtése, melyek lehetővé teszik a vállalkozások számára, hogy tevékenységüket a termékeknek a nemzeti határokon átnyúló előállításához és forgalmazásához igazítsák, és amelyek szélesebb választékot és több lehetőséget biztosítanak a gazdasági társaságok számára. A vállalkozások rendelkezésére álló jogi eszközök között lennie kell egy olyan egységes szabadalomnak, amely az Unióban mindenütt egyforma hatással jár.
- (2) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSz.) 118. cikke szerint, valamint a belső piac létrehozásának és működésének összefüggésében az intézkedéseknek magukban kell foglalniuk az egész Unióra érvényes egységes szabadalmi oltalom létrehozását, valamint az egész Unióra kiterjedő, központosított engedélyezési, együttműködési és felügyeleti szabályok megállapítását.
- (3) 2000. július 5-én a Bizottság az egész Unióban egyforma oltalmat nyújtó egységes szabadalom létrehozását célzó közösségi szabadalomról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatot fogadott el. 2010. június 30-án a Bizottság az európai uniós szabadalom (EU-szabadalom) fordítási

⁴¹ HL C, [...],[...] o.

szabályairól szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatot fogadott el, mely rendelkezik az EU-szabadalomra alkalmazandó fordítási szabályokról.

- (4) A Tanács 2010. november 10-i ülésén rögzítésre került, hogy nincs egyhangúság, mely lehetővé tenné az európai uniós szabadalom fordítási szabályairól szóló tanácsi rendeletjavaslat előbbre vitelét. 2010. december 10-én megerősítést nyert, hogy leküzdhetetlen nehézségek állnak fenn, amelyek akkor és a belátható jövőben egyaránt lehetetlenné teszik az egyhangú döntést igénylő határozathozatalt. Mivel az uniós szintű egységes szabadalmi oltalomról szóló végleges megállapodáshoz szükség van az EU-szabadalom fordítási szabályairól szóló tanácsi rendeletjavaslattal kapcsolatos megállapodásra, megállapítást nyert, hogy az uniós szintű egységes szabadalmi oltalom létrehozásának célkitűzését a Szerződések vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazásával ésszerű időn belül nem lehet megvalósítani.
- (5) Ebben a helyzetben tizenkét tagállam, név szerint Dánia, Németország, Észtország, Franciaország, Litvánia, Luxemburg, Hollandia, Lengyelország, Szlovénia, Finnország, Svédország és az Egyesült Királyság 2010. december 7-i, 8-i és 13-i keltezésű levelükkel kérelmet nyújtottak be a Bizottsághoz, melyben jelezték azon szándékukat, hogy egymás között az e tagállamok által a tárgyalások során támogatott meglévő javaslatok alapján az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megerősített együttműködést kívánnak létrehozni, és kérték, hogy a Bizottság ebből a célból terjesszen javaslatot a Tanács elé. A szóban forgó tagállamok a kérelmeket a Versenyképességi Tanács 2010. december 10-i ülésén megerősítették. A megerősített együttműködést összesen tizenkét tagállam kérvényezte.
- (6) A megerősített együttműködésnek a részt vevő tagállamokban meg kell teremtenie az egységes szabadalmi oltalom létrehozásához szükséges jogi keretet, az uniós vállalkozások számára biztosítani kell a lehetőséget arra, hogy a részt vevő tagállamokban az egységes szabadalmi oltalom igénylése által javíthassák versenyképességüket, valamint elő kell segítenie a tudományos és műszaki haladást.
- (7) A megerősített együttműködés célja a részt vevő tagállamok területén egyforma oltalmat nyújtó egységes szabadalom létrehozása, melyet e tagállamok tekintetében az Európai Szabadalmi Hivatal (EPO) nyújt. Az egységes szabadalmi oltalom szükséges részeként az alkalmazandó fordítási szabályoknak egyszerűeknek és költséghatékonyaknak kell lenniük, és meg kell felelniük a Bizottság által 2010. június 30-án ismertetett, az európai uniós szabadalom fordítási szabályairól szóló tanácsi rendeletjavaslatban foglalt, az elnökség által 2010 novemberében javasolt és a Tanács által széleskörűen támogatott, kompromisszumos elemekkel kiegészített rendelkezéseknek⁴². A fordítási szabályoknak fenn kell tartaniuk azt a lehetőséget, hogy az EPO-hoz benyújtandó szabadalmi bejelentéseket az Unió bármely nyelvén be lehessen adni, és szavatolniuk kell az EPO hivatalos nyelveitől különböző nyelveken benyújtott bejelentések fordíttatásával összefüggő költségek térítését. Az egységes joghatással bíró szabadalmat csak az Európai Szabadalmi Hivatalnak az Európai Szabadalmi Egyezményben meghatározott egyik hivatalos nyelvén kell megadni. A jogi erővel nem bíró és pusztán tájékoztatási célú ideiglenes további fordításokról rendelkező, arányos átmeneti szabályok sérelme nélkül, további fordítások nem követelhetők meg. Az átmeneti szabályok mindenképpen megszűnnének, amint rendelkezésre állnának színvonalas gépi fordítások, azzal a kikötéssel, hogy azok minőségét

⁴²

COM(2010) 350.

objektív értékelésnek kell alávetni. Jogvita esetén a szabadalom jogosultjára kötelező erejű fordítási kötelezettségek alkalmazandók.

- (8) Az EUSz. 20 cikkében, valamint az EUMSZ. 326. és 329. cikkében írt feltételek teljesülnek.
- (9) A területet, melyen belül a megerősített együttműködés megvalósul, az egész Unióban érvényes oltalmat nyújtó egységes szabadalom létrehozását célzó intézkedések meghozatalát, valamint az egész Unióra kiterjedő, központosított engedélyezési, együttműködési és felügyeleti szabályok megállapítását az EUMSZ. 118. cikke a Szerződések hatálya alá eső egyik területként határozza meg.
- (10) A Tanács 2010. november 10-i ülésén rögzítésre, majd 2010. december 10-én megerősítésre került, hogy az Unión belüli egységes szabadalmi oltalom létrehozásának célkitűzését az egész Unió ésszerű időn belül nem tudja elérni, így teljesül az EUSz. 20. cikkének (2) bekezdésében írt követelmény, melynek értelmében megerősített együttműködést csak végső lehetőségként lehet létrehozni.
- (11) Az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén létrejövő megerősített együttműködés célja a tudományos és technológiai haladás, valamint a belső piac működésének serkentése. A tagállamok egy csoportjára érvényes egységes szabadalmi oltalom létrehozása javítaná a szabadalmi oltalom színvonalát azáltal, hogy a részt vevő tagállamok területén lehetőséget teremt egységes szabadalmi oltalom megszerzésére, valamint azáltal, hogy e területekre kiterjedően megszüntetné a költségeket és a bonyolult ügyintézés. Ily módon az EUSz. 20. cikkének (1) bekezdése értelmében előmozdítja az Unió célkitűzéseit, védi az Unió érdekeit, és erősíti az integráció folyamatát.
- (12) Az egységes szabadalmi oltalom létrehozása nem tartozik az Uniónak az EUMSZ. 3. cikkének (1) bekezdésében felsorolt kizárólagos hatáskörei közé. Az európai szellemi tulajdon-jogok létrehozásának jogalapját az EUMSZ. 118. cikke képezi, mely a versenyre, az adózásra és a jogszabályok közelítésére vonatkozó közös szabályokról szóló VII. címnek a jogszabályok közelítéséről szóló 3. fejezetébe tartozik, és kifejezett utalást tartalmaz a belső piac létrehozására és működésére, amely az EUMSZ. 4. cikkének megfelelően az Unió egyik megosztott hatásköre. Tehát az egységes szabadalmi oltalom létrehozása, beleértve az alkalmazandó fordítási szabályokat is, az Unió nem kizárólagos hatáskörei közé tartozik.
- (13) Az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén létrejövő megerősített együttműködés megfelel a Szerződéseknek és az uniós jogszabályoknak, és nem befolyásolja hátrányosan a belső piacot, vagy a gazdasági, szociális és területi kohéziót. Nem jelent akadályt vagy megkülönböztetést a tagállamok közötti kereskedelemben, és nem torzítja a tagállamok közötti versenyt.
- (14) Az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén létrejövő megerősített együttműködés tisztelgetben tartja a részt nem vevő tagállamok hatásköreit, jogait és kötelezettségeit. Az egységes szabadalmi oltalomnak a részt vevő tagállamok területén való megszerzési lehetősége nem érinti hátrányosan a részt nem vevő tagállamok területén a szabadalmi oltalom rendelkezésre állását vagy feltételeit. Sőt, a részt nem vevő tagállamok vállalkozásainak lehetőséget kell nyújtani arra, hogy a részt vevő tagállamok területén ugyanolyan feltételekkel szerezhessék meg az egységes szabadalmi oltalmat, mint a részt vevő tagállamok vállalkozásai.

A részt nem vevő tagállamoknak a szabadalmi oltalom megszerzése feltételeit meghatározó meglévő szabályai saját területükön érintetlenek maradnak.

- (15) Az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén létrejövő megerősített együttműködésnek különösen a szabadalmakra vonatkozó uniós szabályoknak kell megfelelniük, mivel a megerősített együttműködésnek tiszteletben kell tartania az előzőleg már létező vívmányokat.
- (16) Az e határozatban foglalt részvételi feltételeknek való megfelelés esetén az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén létrejövő megerősített együttműködés bármikor nyitva áll azon tagállamok előtt, melyek hajlandók megfelelni az EUMSz. 328. cikke értelmében e kereten belül már elfogadott aktusoknak,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Dánia, Németország, Észtország, Franciaország, Litvánia, Luxemburg, Hollandia, Lengyelország, Szlovénia, Finnország, Svédország és az Egyesült Királyság ezennel felhatalmazást kap arra, hogy a Szerződések vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazásával az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megerősített együttműködést hozzon létre.

2. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben,

*a Tanács részéről
az elnök*